

Deo opt. max. uni & trino , Virgini Deiparæ , & S. Lucæ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

1284

Q V Æ S T I O M E D I C A QVODLIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXIV. JANUARII.

M. NICOLAO DE IOVVANCI Doctore Medico , Præside.

An nitidus faciei color bene moratorum viscerum index?

NIL sub oculos cadit , nisi coloris ope , qui superficies corporum cum sit affectio , abditam sapè tamen illorum naturam aperit . Florum juventutem , & robur coloris bonitas probat . Lilia , violas , rosas nivæ , punicæ , purpurei coloris honos deserit , cum virtus languescit : dum virentes arborum comas trifitis abigit hyems , dum plantas annulas flavedo invadit , mutato colore poræstas frangitur , aut perit . Suis viribus è magia cediderunt folia Orientalia , Rheum , & reliqua medicamentorum supplex , quo majus in colore vitium ; qui quantas in medicina bene facienda dotes obtineat si quis expendere cupit , meminerit is quantas à sanguinis , sputorum , sudorum , urinarum , dejectionum colore medicus habeat utilitates ; qui ex coloris naturâ dominantes humores bellè intelligit . At ex cutis colore non minus de morbo , & sanitate judicium . Latum istud corporis regumentum , quo tota moles vestis inflat tegitur si à debito non recederit temperamento ; & èo vasorum ductibus , excultus , omnisque mendi expers fanguis deferatur , molliter solidum est , succi plenum , laxe , laveaque rubens potissimum in facie , quenammodo , splendidoque sui colore succi ad se allabentis probitatem refert : ut ejus malitiam accusat asidua inyaletudinis comes cachexia .

FACIEI cutis , arcu fibrarum texturâ quia subpositæ firmiter adhæret carni , res quæ intus peraguntur bellè describit . Quid ergo Mome fenestrarum peccus optas in homine , quo recluso corporis & animi affectiones sint in proposito . Utriusque speculam habes faciem , mores & impetus animi ; humores & corporis affectiones bene referentem . Ecce ad vel minimos animi motus vultus chamaleonte , & Proteo veratilior , mirum quantum immutatur . Irâ si cor æstuat , calore , & spiritu in os converso , facies rubore suffunditur : tument fuscine venæ : micant accensis ignibus oculi : ac velut exiliunt . Quæ defervescente æstu , & sanguine introrsum fugato , concidit & palitet , injectis in metu cordi & sanguini veluti compeditus flos coloris adimitur ; qui jucundo calore & copioso sanguine faciem perfundente vividus fulgeat soler in latitia . Nec minor ejus potestas in humoribus aut in corporis affectionibus explicandis ; adeò nîl fere fit in adyuis quod extus non depingatur , colore judicium sanguinis faciente , & vicissim sanguine pars à qua cuditur , & viscerum per quæ defecatur more præ se ferente .

ARebus moralibus ad medicas ductâ metaphorâ viscera bene vel male morata dicuntur . Namque interdum viscera à nativo temperamento debitoque tono ita recesserunt , ut vel muneri omnino desint , vel perperam eo defungantur , malisque sui moribus , unde male morata dicuntur , nulli corporis partinjuriam non faciant , dum sua munia obeunt inculpatæ naturali economiae mancipatae partes , nullus que in alimentorum coctione , & distributione , excrementorum secretione , & excretione contingit error tunc bene moratae partes sanguinem probè coctum , bellè defecatum partibus aléndis sufficiunt , emeritque opata evanescat , in qua suave rubet corpus , quod in adversa valeritudine pallescit atque immunitat coloris pravitate natura lapsum accusante . Quippe fieri nequit ut splendeat corporis color si excrementorum proventu sordeant partes nutritioni dicatae : circa præcordia in viscerum tubis & secessibus ; in venarum propaginibus superflua si nudulentur , morâ virtutum capiunt , quas allunt partes perfundunt , & majora dum subeunt vasa succos ibi conclusos insciunt , qui ad eas tandem appellentes ut maligne alunt , sic carum colorem immutant & inquinant .

NUNQUAM gratus suavisque color erit , nisi laudabilis succo partes alantur , sanguis ideo probe coctus , cultusque roris instar exilibus arteriis in eas debet exudare , glutinis in modum ipsis adhærente , assimilari , ac in eam denique verti substantiam : si quid horum desideretur , cutis in mole , charactere , aut colore deformatur . Exemplum habes in scabie , leprâ , vitiligine , impetigine , feui licheni . Partibus igitur nutritiis male affectis color nequit esse laudabilis , licet interdum inculpatæ illis inquinari possit , non succorum allabentum culpâ , sed partium alendarum vitio *duodecim* belle non promoventium ; ut enim recte peracta *xvi* vitium in *xvii* potest contingere , sic probè elaborato sanguine infelix possit succedere partium nutritio : scilicet proprio vitio curis interdum deturpatur , à quo male moratum jecur minime designabitur , verum nusquam nitebit facies , nisi niteant vilcerâ , & cutis sit bene temperata .

SUNT qui in eo toti sunt ut aliis imponant : ex quibus illi magis eulpandi qui se rerum Astrologicarum peritos jaçant , fortunamque secundam ab astris , aut exitium ineluctabile annuntiant . Superos sic dum ludunt & imos eos aut lacant spævana , aut inani terrent metu . Interesset quæsi vero plurimum in Jupiter aut Mars natalibus præsit , cum planetarum nullus hominum fatâ moderetur , aut etiam excusa typi igneis & celestibus decreta nemo hominum legere possit . Sunt alij , qui celo planetas veluti deducentes , eos in manuum volâ ordinant in aciem ; & crucibus , stellis , & quadrangulis jurgia , parentum funera , longinas peregrinationes , secundam vel adversam valeritudinem significari volunt . Apage infusum istud varciniuum : præfatio superare cupis , arque de parte laborante , de morbi exiuit , & de ejus causa definiunt , vultus expende molem , characterem , & colorem , partem affectam sapè detegit , tæpius exitum morbi , sepiissime cauam quam præcipue prodit color , qui si niteat , nullo suffusus humore peregrino , probam succorum alibilium temperiem , quam visceribus bene moratis acceptam referunt , indicabit .

Ergo faciei nitidus color viscerum bene moratorum index.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Germanus Preaux.

M. Petrus d'Aquin , Regis Medicus ordinarius.

M. Ioannes Cordelle.

M. Petrus Ozon.

M. Guillelmus Lamy.

M. Petrus Yon.

M. Guillelmus Petri.

M. Rolandus Merlet.

M. Stephanus le Gaigneur.

Proponebat Lutetiae JOSEPHVS THOMASSEAV Andinus , A. R. S. H. 1675.